

Enginyers

Industrials de Catalunya

ESTANISLAU

RUIZ

I PONSETÍ

(1889-1967)

Primera edició: maig del 2017

Títol original: *Biografia d'Estanislau Ruiz Ponsetí*

Cronograma i antologia de textos a càrrec
de Francesc Roca

Comissió Organitzadora:
Albert i Corominas, Guillermo Lusa, Pau Verrié

© Associació d'Enginyers industrials de Catalunya, 2017
Disseny gràfic i maquetació: Onesix Studio
Imprès pel Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació
pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada
amb l'autorització dels seus titulars.

Pròleg

Un dels efectes a llarg termini causats per la dictadura ha estat el trencament del cordó de la memòria que ha d'unir unes generacions amb les altres per conèixer-la i per comprendre-la, en tant que aquest passat es converteix en part integrant del present. Això ha donat lloc al fet que desconequem, o coneguem insuficientment, l'obra de moltes institucions i persones que en el seu moment foren determinants per configurar la societat i les idees del seu temps. Així ha succeït, lamentablement, amb Estanislau Ruiz i Ponsetí (1889-1967).

Nascut a Menorca, a la ciutat de Maó, fill d'un destacat empresari industrial, es traslladà a Barcelona per fer-hi els seus estudis superiors. Enginyer industrial, doctor en ciències exactes, empresari, professor de la Universitat de Barcelona, membre del Consell Assessor de l'Escola d'Enginyers, fundador i ideòleg del Sindicat General de Tècnics de Catalunya, directiu de l'Associació d'Enginyers Industrials, diputat al Parlament per la Unió Socialista

de Catalunya, director i professor de l'Escola Industrial, membre del Consell d'Economia en representació del PSUC, conseller de Proveïments i sotssecretari de la Conselleria d'Economia, redactor del Decret de Collectivitzacions, editor i empresari en el seu exili a Mèxic (on morí el 1967), la trajectòria i l'obra d'Estanislau Ruiz i Ponsetí mereixen ser conegudes i reconegudes per les actuals i generacions per les futures.

És per això que un conjunt d'entitats relacionades amb la seva trajectòria vital i intel·lectual hem volgut rescatar de l'oblit injust a què està sotmès, donar a conèixer alguns dels aspectes més rellevants de la seva obra i retre-li homenatge en el 50è aniversari de la seva mort. Experts en Estanislau Ruiz i Ponsetí, glossaran en aquest acte algunes de les facetes de la seva polièdrica trajectòria. Un d'ells ha preparat a més una selecció documental que sens dubte contribuirà a un millor coneixement d'Estanislau Ruiz i Ponsetí i que ens incitarà a aprofundir en l'estudi de la seva vida i del seu llegat.

Miquel Àngel Limón Pons
President del Consell Científic de l'Institut
Menorquí d'Estudis

Jordi Renom
President AEIC

Sumari

Biografia d'Estanislau Ruiz Ponsetí.....6

Bibliografia..... 13

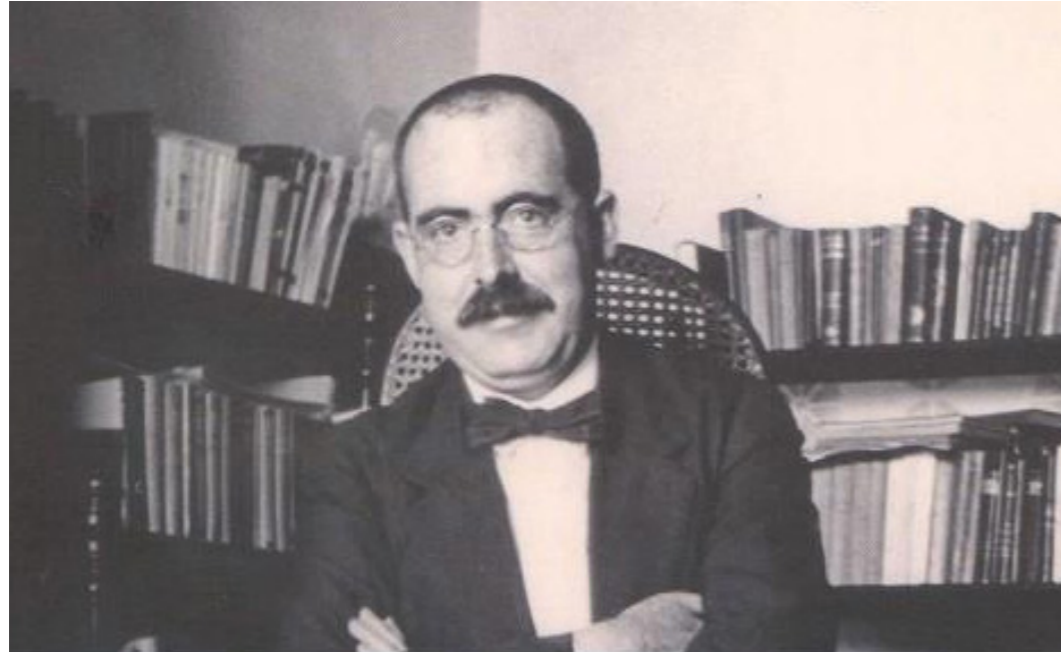
Texts d'Estanislau Ruiz i Ponsetí

Texts sobre Estanislau Ruiz i Ponsetí

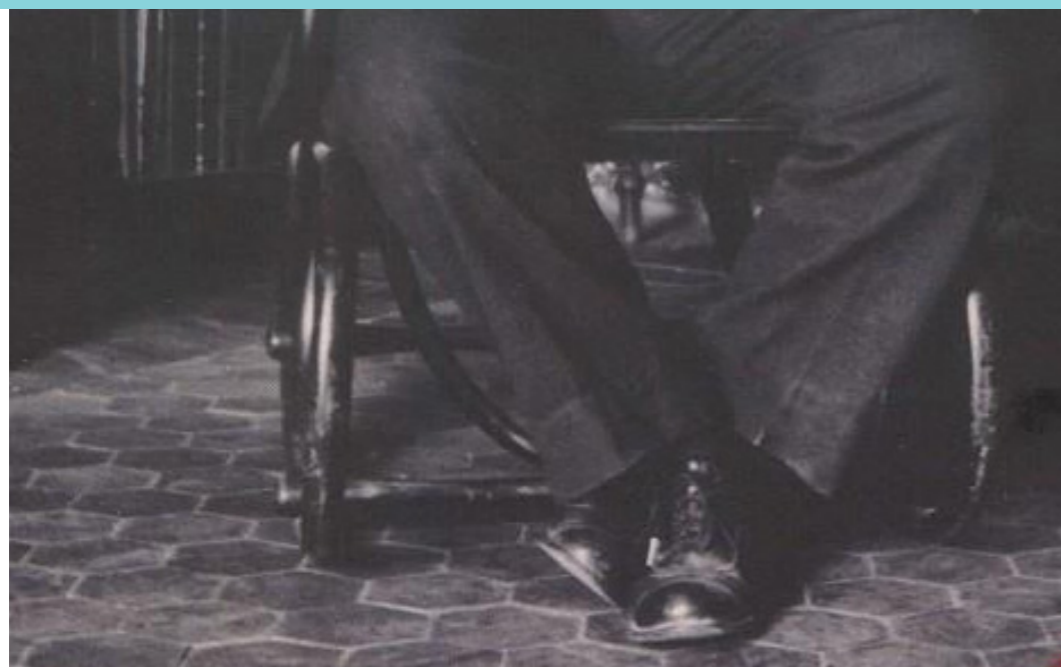
Glossari..... 15

Els 46 conceptes d'Estanislau Ruiz i Ponsetí

Cronograma d'Estanislau Ruiz i Ponsetí..... 22

Biografia d'Estanislau Ruiz Ponsetí per Francesc ROCA

Estanislau Ruiz i Ponsetí (Maó/Menorca, 1889 – Mèxic, DF, 1967)

“el 1938... havia de pensar-se necessàriament a suplir en part la manca de divises acudint a l'exportació de productes manufacturats... teixits, paper de fumar i cables submarins de producció catalana” (Mèxic, 1939).

Fill d'un tècnic molt qualificat (maquinista de l'Armada) esdevingut director d'una gran empresa metal·lúrgica de Maó, *La Maquinista Naval-Societat AngloEspanyola de Motors*, el 1904, la mort del pare als 50 anys, es va traduir amb un trasllat a Barcelona de la mare i els germans, amb l'objectiu d'estudiar. Estanislau va fer enginyeria industrial (1907-1915) i ciències exactes (1907-1911). Amb les carreres acabades, va temptejar quatre línies d'actuació:

1. Creació d'empreses innovadores al sector de l'alimentació: refinatge d'oli, mantega de coco (*Lardina*, 1921), aliments per a bestiar (*Kokofarin*) amb copra importada de Filipines. La Riera i Ruiz de 1917 esdevindria després *Omnia Industrial*.
2. Feina editorial, inclosa les traduccions de llibres tècnics (a can *Gustau Gili*), L'elecció dels temes dels llibres traduïts (de l'italià) per Ruiz i Ponsetí connecta amb algunes de les idees de la Segona revolució industrial: *Manual pràctic de l'automobilista*, o *125 models d'edificis econòmics: cases barates, vil·les i granges*. Amb, al darrera, un *tractat de construccions civils* dedicat, al 2n. vol. a les obres públiques i hidràuliques.
3. Ensenyament de matemàtiques i geometria, i d'Economia política i d'*Història de les doctrines econòmiques i socials* (a: la UB, l'Escola Industrial de Barcelona, l'Ateneu Polytechnicum, i a altres centres).
4. El sindicalisme (amb la creació del *Sindicat General de Tècnics de Catalunya*) i l'associacionisme dels tècnics (presidint la *Secció d'Economia de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya*).

Alhora, Estanislau Ruiz i Ponsetí participà en moltes altres activitats. Per exemple, al 1935, fou un dels 5 membres del jurat d'un premi sobre *Actuació social femenina* creat pel *Lyceum Club* de Barcelona. Els altres jurats eren: Carles Pi Sunyer, Manuel Raventós, Carme Monturiol i Maria Pi Ferrer.

Joaquim Torres Garcia: "La Catalunya industrial" (1917).
Palau de la Generalitat. Barcelona.

El 1932, Ruiz i Ponsetí esdevingué diputat de la coalició ERC-Unió Socialista del Parlament de Catalunya, i continuà treballant en les línies anteriors. Tant ell com els altres dos enginyers industrials elegits diputats (Josep M. Tallada, per Lliga regionalista, i Carles Pi Sunyer, per ERC) van fer aportacions importants en els debats parlamentaris. Uns debats que, sovint, tenien un caràcter constituent.

Des de juliol de 1936 fins a gener de 1939, Ruiz i Ponsetí va participar activament en l'organització del que se'n va dir, ja aleshores, Nova Economia. Ho feu des del govern de la Generalitat (al costat de Josep Tarradellas i de Joan Comorera), des de la direcció de l'Escola Industrial de Barcelona, i, sobretot, des d'un organisme nou: el *Consell d'Economia de Catalunya*. Aquest consell és un dels pocs precedents dels consells econòmic-socials creats a l'Europa democràtica l'endemà de 1945. Al govern i al Consell hi era representant el nou Partit Socialista Unificat de Catalunya.

El Consell d'Economia de Catalunya, amb representants de partits i sindicats (i de la Unió de Rabassaires) elaborà un programa: el *Pla de Transformació Socialista del País*. Mai, abans, s'havia assajat res semblant a un país industrialitzat i urbanitzat com era la Catalunya dels anys 1930. Així: 1) Les grans empreses eren col·lectivitzades, però el 50% els seus beneficis anaven a una nova *Caixa de Crèdit Industrial i Comercial*, un banc públic, dirigit, en part, pels grans sindicats, 2) Les pimes i les cooperatives no canviaven, 3) Algunes empreses de serveis públics (com transports col·lectius o aigua) serien municipalitzades, 4) Algunes empreses metal·lúrgiques i químiques serien nacionalitzades, reconvertides com a indústria de l'armament, i dirigides per la nova *Comissió de la Indústria de Guerra*, de caràcter mixt, 5) Les finques lucratives passarien a formar part del patrimoni de la *Caixa Immobiliària Municipal* de cada ajuntament, que seria el nou perceptors dels nous lloguers (establerts de forma objectiva, en funció de la localització i la superfície), 6) El govern tutelava el comerç exterior, 7) El *Consell d'Economia* faria plans sectorials que actuarien dins uns mercats molt competitius.

Carnet de diputat de 1933
Carnet de sots-secretari d'economia

Dinar familiar mexicà d'Estanislau Ruiz i Ponsetí. Mèxic D.F.

Es concretava la seva idea teòrica de la diversitat de formes empresarials: des de (a) la *indústria domèstica o familiar* fins a (b) les *empreses d'utilitat pública*, passant per (c) la *indústria a domicili*, (d) les *cooperatives*, i (e) les *empreses semipúbliques avalades*.

El 1939, Ruiz i Ponsetí, i la seva família, es van exiliar. El destí a final d'any fou Mèxic DF. Fins a 1967, Ruiz i Ponsetí seguí. D'una banda, traduint, revisant i editant: diccionaris, enciclopèdies, manuals i llibres tècnics (a les editorials de nova creació *Atlante* i *UTEHA*). Hi treballaria amb vells coneguts seus: Manuel Sanchez Sarto, Joan Grijalbo, Josep Muni, Marí Civera. També va crear, de nou, empreses agroalimentàries innovadores. Com ara la colònia agrícola *Santa Clara*, o la avícola *Granja Menorca*. Alhora, va continuar reflexionant i escrivint, sobre els grans trets de la Nova Economia: "L'economia de Catalunya durant la Guerra d'invasió" (Ms., 1939), editat el 1983 per *Nous horitzons*, i el 2012 per Editorial Base, o: "Ideas morales de los trabajadores de Cataluña", (Ms., 1945). I, sobre l'economia mexicana: "Organización económica de México" (Ms., 1948, 117 f), editat parcialment per la UB el 1994.

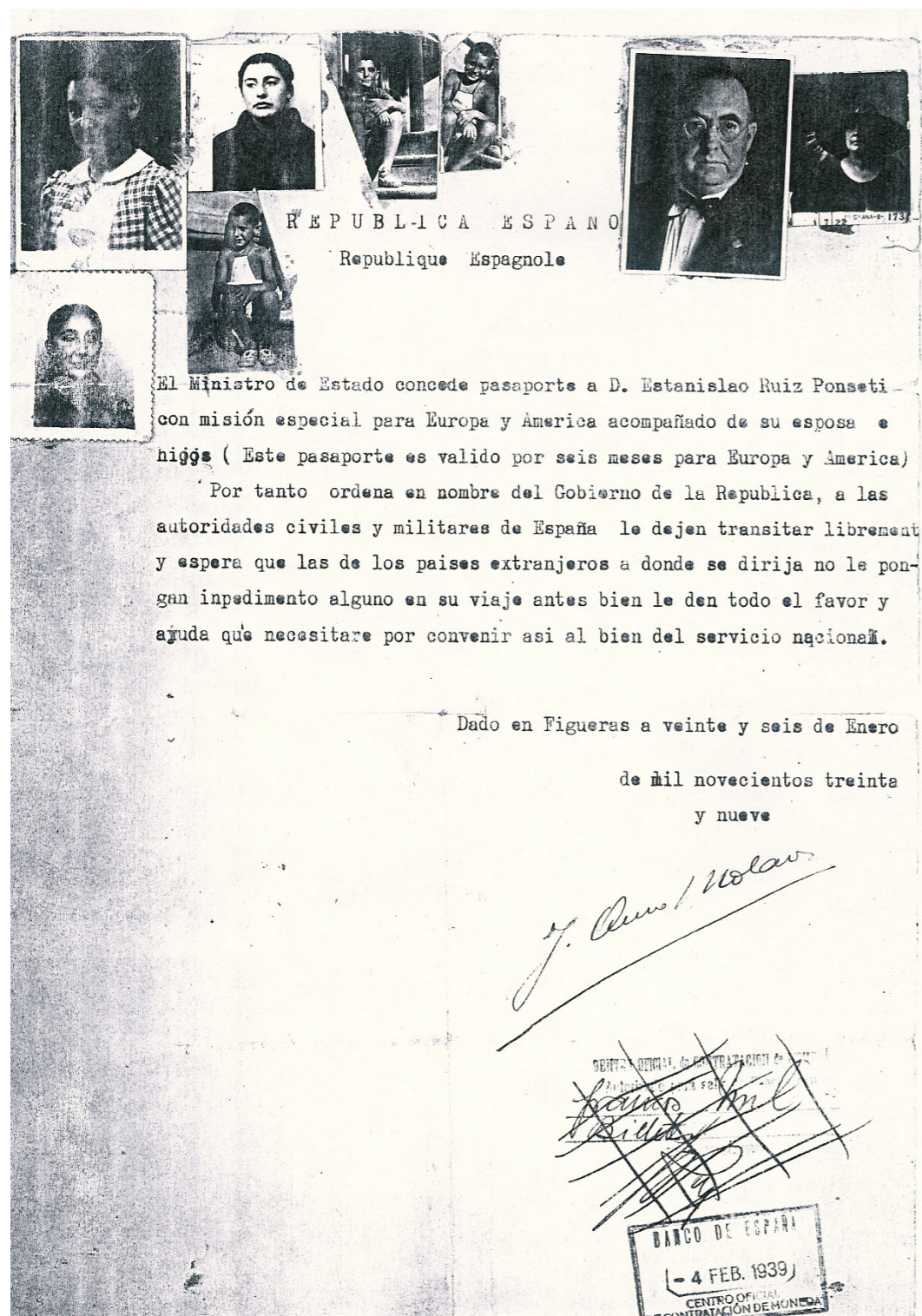

Matrimoni Ruiz-Gusils

El catàleg del *WorldCat*, al març de 2017, ens informa que a les biblioteques del món d'Estanislau Ruiz i Ponsetí hi ha: "15 works in 31 publications in 2 languages and 74 library holdings". El llibre més difós de Ruiz i Ponsetí (que és: *Les empreses col·lectivitzades i el nou ordre econòmic*. Barcelona, Edicions UGT, 1937) és a 21 biblioteques: 15 d'Estats Units, 1 de Canadà, 2 d'Austràlia, 1 d'Alemanya, 1 de Madrid i 1 de Barcelona. L'altre llibre de Ruiz i Ponsetí sobre la Nova Economia és a la biblioteca de Yale i a la Bibliotheca Albertina de Leipzig.

A la viquipèdia hi ha 3 versions diferents de l'article ERP. En català és un "*economista i polític menorquí establert a Catalunya*". En anglès: "*Spanish engineer and Socialist politician*". En castellà: "*economista y político de Cataluña, España*". El més llarg (i que inclou la traducció d'un interessant text d'ERP sobre la NEP soviètica) és la versió anglesa. Totes 3 tenen en comú basar-se, en part, en l'article de Carme Massana de 1978 a *Enciclopèdia catalana*.

Els papers de Ruiz i Ponsetí (amb, per exemple, texts de conferències i de cursos no publicats) són, sortosament, a l'arxiu del Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona. Catalogats per Olga Giralt.

Passaport de la República espanyola de 1939, signat per Josep Quero

Família a bord del Flandre

Bibliografia

Texts d'Estanislau Ruiz i Ponsetí

- RUIZ I PONSETÍ, Estanislau; ROCA, Francesc. *Programa d'història de les doctrines econòmiques i socials: Curs 1932-33*. [s. l.]: Nous horitzons, 1992; 127.
- RUIZ I PONSETÍ, Estanislau. *L'aplicació del Decret de col·lectivitzacions i control obrer*. Barcelona: Edicions UGT, 1937.
- RUIZ I PONSETÍ, Estanislau. *Les empreses col·lectivitzades i el nou ordre econòmic*. Barcelona, Edicions UGT, 1937.
- RUIZ I PONSETÍ, Estanislau. *Leconomia de Catalunya durant la guerra d'invasió* (1939). [s. l.]: Nous horitzons, 1983; 85.
- RUIZ I PONSETÍ, Estanislau; ROCA, Francesc (comp.). "Organización económica de México (1948)". *El pensament econòmic català (1900-1970)*. I. Anàlisi i visió de les economies del món [Barcelona, UB] (1994).

Texts sobre Estanislau Ruiz i Ponsetí

- ARTAL, Francesc [et al.]. “Estanislau Ruiz i Ponsetí: o absència total de pla o planificació integral”. El pensament econòmic català durant la República i la Guerra (1931-1939) [Barcelona: Edicions 62] (1976).
- ROCA, Francesc. “Economia como tema / Lenin en casa”. Tele-expres [s. l. : s. n.] (1978).
- MASSANA, Carme. “Ruiz i Ponsetí, Estanislau” [Barcelona: Gran Enciclopèdia Catalana], Vol. 12. (1978).
- MASSANA, Carme. “Ruiz i Ponsetí, Estanislau”. Ictineu. Diccionari de les ciències de la societat als Països Catalans (segles XVIII-XX) [Barcelona: [s. n.] (1979).
- FERRÉ I TRILL, Xavier. “Comunistes a l'exili. Estanislau Ruiz i Ponsetí”. Revista de Menorca [s. l. : s. n.], Vol. III. (1990).
- FERRÉ I TRILL, Xavier. “Estanislau Ruiz i Ponsetí. Tècnics i lluita de classes”. Melousa [s. l. : s. n.] (1991).
- FERRÉ I TRILL, Xavier. “Estanislau Ruiz i Ponsetí: sindicalisme i política” Revista de Menorca [s. l. : s. n.], Vol. II. (1993).
- LUSA, Guillermo. “La Escuela de Ingenieros, de la Dictadura a la República (1927-1936)” [s. l. Documents de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona], Vol.16 (2006).
- PORTELLA, Josep Portella. “Estanislau Ruiz Ponsetí. L'enginyer comunista” [Barcelona, Base] (2012).
- VALENTINES, Jaume. “The Technocrats against Technocracy: Motorways and Bottlenecks in engineering ideologies”. The Circulation of Science and Technology [Barcelona, SCHCT] (2012).
- GASCH, Emili. *Tres notes sobre l'autogestió (1977)* [s.l.]: Nous Horitzons, Vol. 215 (2017)

Banca pública Capitalisme Col·lectivització Consell econòmic-social Empreses col·lectives Enginyers Exportacions/Importacions Guerra d'invasió Mercats Mèxic Municipalitzacions 'Nova economia' Pla de transformació socialista Sindicat de tècnics.

Glossari

Els 46 conceptes d'Estanislau Ruiz i Ponsetí

*A partir dels diversos texts d'Estanislau Ruiz i Ponsetí és possible con-
fegir un conjunt de definicions dels conceptes bàsics que utilitzà. Els
hem ordenat alfabèticament. La tria del fragment i l'encapçalament
és del curador. La data entre parèntesis al final de cada entrada cor-
respon als títols de la **Bibliografia d'Estanislau Ruiz i Ponsetí**.*

1. **Anarquisme (Model econòmic IV)** Producció independent, Consum en comú (1932).
2. **Aranzels** La fixació encertada de les tarifes d'importació o drets de Duana pot ésser la base del progrés econòmic, o bé l'origen de la decadència nacional... No pot fiar-se exclusivament l'avenir econòmic del país a una política aranzelària més o menys encertada (1948).
3. **Atur forçós** Crec haver demostrat que, a la nostra terra com a mínim, s'ha de reduir la jornada de treball en un 25% per a equilibrar les causes permanents de l'atur (1933*).
4. **Banc central** Gaudíem d'una àmplia autonomia política, d'una àmplia autonomia presupostària i financera, però no teníem el control de la Banca central. I, no tenint el control de la Banca central, no podíem controlar els bancs de Catalunya. Aquest problema resultava d'una gravetat quasi bé insuperable, perquè la banca és el cor de tota la indústria, és l'eix al voltant del qual giren totes les possibilitats econòmiques del món industrial (1936).
5. **Beneficis empresarials** No han de servir per a repartir-los finalment entre els treballadors de les pròpies empreses, no pas per a acumular-los d'una manera indefinida en la caixa de l'empresa, sinó perquè reverteixin a tota la col·lectivitat nacional (1937”).
6. **Cafè i cacau** Les xifres prohibitives, per elevades, que molts països europeus tenen fixades contra la importació de cafè i cacau ... no tenen per objecte protegir cap producció nacio-

nal anàloga sinó, simplement, augmentar la recaptació ... causant grans perjudicis als països tropicals productors d'aquestes llavors. ... Els pobles (europeus) prescindirien, en gran part, d'una beguda tant deliciosa i estimulant com el cafè, i d'un aliment tant energètic i agradable com la xocolata (1948).

7. **Caixa de Crèdit Industrial i Comercial (CCIC)** L'organisme bancari de la classe obrera, sense el qual no hauria estat possible consolidar les empreses col·lectivitzades (1939).
8. **Capitalisme** Els problemes més greus que estem vivint dintre el món econòmic avui no tenen solució dintre el sistema capitalista ... però, com que tampoc ens veiem amb prou forces per a enderrocar immediatament aquest sistema, nosaltres volem proposar intents de solució (1933*).
9. **Cercle viciós** La necessitat de perseguir com a ideal immediat la reorganització econòmica de la societat sobre noves bases que, des del punt de vista dels assalariats, havia de tenir com a objectiu escapar al cercle viciós: jornals més alts, augment dels preus dels objectes de consum, capacitat adquisitiva constant, malestar invariable" (1921^).
10. **Col·lectivització** Atribució de les empreses industrials i comercials a la petita col·lectivitat, constituïda pels treballadors d'aquella indústria o d'aquell comerç, ... o: atribuir les empreses industrials i els comerços a tota la col·lectivitat de Catalunya (1937").
11. **Colònia** Perspectiva econòmica de tipus colonial: emportar-se d'Espanya les primeres matèries, per a convertir-les a Alemanya en articles manufacturats (1939).
12. **Comunisme** (Model econòmic II) Producció en comú, Consum en comú. (1932).
13. **Consell d'Economia de Catalunya** Un organisme que sigui la síntesi de les forces obreres que estan actuant a Catalunya, i que doni forma a aquest moviment econòmic i social ... (la col·lectivització d'empreses aïllades per part dels nostres companys treballadors... és natural que es fes de forma càdica) (1936).
14. **Consells d'Empresa** Els Consells d'Empresa, més o menys perfeccionats, després de l'aprenentatge de sacrifici que estan fent arribaran, n'estic segur, a una organització eficient de la producció (1936).

15. **Cooperativisme** La socialització de base cooperativa (en la indústria de fabricació) permet començar immediatament (s.d. ^).

16. **Comitès d'estudis** Totes les entitats de caràcter patronal són, en realitat, comitès d'estudis econòmics, i van directament al seu fet. En canvi, les classes treballadores, els nostres elements, no tenen mitjans econòmics per a constituir aquests comitès d'estudi i necessitem que la col·lectivitat, els organismes directius de la Generalitat, constitueixin aquests comitès d'estudis (1933").

17. **Crèdit** El crèdit és, com tots sabeu, un fet purament psicològic, és un pensament imponderable, que només és conseqüència d'una honradesa comercial. Si no tenim l'honradesa comercial de pagar tots els nostres deutes, ningú ens donarà crèdit. I, sense crèdit, esfondrem la indústria (1936).

18. **Decret de Col·lectivitzacions** Era precís travessar el període de transformació entre l'economia capitalista, que estava morint, i l'economia socialista que s'haurà de bastir. Aquest fou l'objectiu central del Consell d'Economia, i quan es debaté, després de llargues discussions, va néixer el Decret de Col·lectivitzacions (1936).

19. **Directius** Tots els homes que actuen al front d'una organització cooperativista ... tinguin una retribució adequada a llur treball. El principi bàsic del sistema cooperatiu, de que tots per a un i un per a tots, cau en defecte si entre tots no paguen a un el treball que li encarreguen (1934*). Els militants més destacats en el moviment revolucionari poden no ésser moltes vegades els més capaços dintre la placidesa de la organització industrial... a dirigir la producció s'hi han de posar els que tinguin la màxima capacitat directiva (1936).

20. **Dones** Influència decisiva de la dona, que, amb el seu quasi-fanatisme per la bona administració ha de regir els organismes directius de la indústria socialitzada. La dona treballadora conscient ha d'ésser fatalment socialista. Per altra part, el socialisme, amb el seu programa de justícia social, és l'únic partit que dona solució brillant i equitativa al problema sexual. I, això, per a la dona, és del màxim interès, ja que és premissa per acabar l'esclavatge. (s.d.^).

21. **Economia de Catalunya** Estem segurs que l'economia de Catalunya, la riquesa intrínseca de nostra terra, que, a la llarga ha d'ésser la base de la reconquesta de les llibertats del poble, tenen molt a agrair al treball intens i assenyat del Consell d'Economia (1939).

- 22. Economistes** A la nostra terra, com a totes les terres, quasi tots els economistes estan al servei, a sou, de la classe capitalista (1933*).
- 23. Economistes liberals** Entre els economistes liberals, àdhuc que siguin esquerrans, sovintaja de prendre l'efecte per la causa (1939).
- 24. Empreses col·lectivitzades** Tota l'autonomia ha d'ésser respectada a les empreses col·lectivitzades, però no vol dir que s'hagi de donar la facultat d'absorbir tots els beneficis als treballadors de cada indústria (1936).
- 25. Exclusió del mercat** La classe empresarial i els governants han de pensar seriosament que amb una política de salaris mal orientada s'exclou del mercat com a possibles compradors dels productes de la indústria nacional, més de la meitat de la població econòmicament activa del país ... d'uns 24 milions de mexicans, només 3,6 poden ser consumidors dels productes de la indústria nacional (1948).
- 26. Exportacions** El país disposava de riquesa exportable abundant en forma de productes agrícoles de preu elevat, que no eren indispensables per a l'alimentació nacional (ametlla, avellana...). Tothom sabia que no era fàcil exportar teixits ... la URSS podia fer compres importants de teixits ... de paper de fumar i de cables telegràfics submarins de producció catalana (1939).
- 27. Govern central** Es tractava d'influir directament en l'economia i controlar millor la riquesa encara aleshores importantíssima de Catalunya (1939).
- 28. Individualisme** (Model econòmic I) Producció independent, Consum independent (1932).
- 29. Indústria naixent** En cada època s'han de fixar drets de duana tant baixos com sigui possible per a deixar protegida la nostra indústria naixent (1948).
- 30. Interventors** A mesura que els Delegats Interventors de la Generalitat tinguin una intervenció més veritable, més eficaç, en el règim de les empreses col·lectivitzades ... aquestes empreses s'acostaran, en llur regisme, a la perfecció" (1937").

- 31. Liberalisme** Dintre del règim econòmic liberal propi del món capitalista sols la meitat de la població útil la constitueixen els treballadors. L'altra meitat de la població és la parasitària, de manera que tot treballador porta al coll un home que no treballa (1936).
- 32. Lliurecanvi** Estem lluny de cantar un cop més les excel·lències del lliurecanvi, tant de moda quan els economistes anglesos donaven la pauta per a orientar el pensament econòmic mundial. Donava la coincidència que a la mateixa època era Anglaterra el país més industrialitzat del món, i, per tant, el més interessat en trobar obertes totes les duanes dels demès països... (1948).
- 33. Monopolis** Hi ha a Catalunya, com hi ha en tots els països, indústries de monopoli que donen lloc a guanys industrials extraordinaris. Veritables fortunes s'acumulen, dintre del règim capitalista, a favor de les empreses que exploten aquestes indústries de monopoli... S'havien de nacionalitzar quan afectin als interessos nacionals de Catalunya, i s'hauran de municipalitzar quan el seu interès sigui purament local (1936).
- 34. Nova Economia** Van ésser molts els que procuraren buscar la fórmula de la Nova Economia, i amb ella anaren al govern de la Generalitat (1936).
- 35. Nova Política Econòmica (NEP)** Possiblement podem dir que avui estem, ja, a la nostra terra, dintre de la NEP (Nova Política Econòmica), procurant de fer compatible el principi de la propietat privada al costat de la propietat col·lectiva (1936).
- 36. Organisme central** No s'ha de condicionar el govern de tota la indústria per un organisme central ... No volem, no pretenem pas que es repeteixin a la nostra terra assaigs desgraciats que ja han estat fets a altres terres del món, amb una organització burocràtica centralitzada de tota la indústria del país (1936).
- 37. Parlament** Els parlaments son cars, i és lògic que així sigui en el seu funcionament, i, per tant, ha d'aprofitar les seves hores, i els seus minuts. Cada hora del Parlament val alguns milers de pessetes que ens costen al que treballem, i aquests milers de pessetes ha d'ésser administrats d'una manera acurada ... (1933*).
- 38. Petita burgesia** La petita burgesia és, a Catalunya, una classe numèricament molt important i ideològicament molt apreciable (1939).

- 39. Plans econòmics** Dintre de l'economia liberal, els plans econòmics no poden representar cap subversió essencial de les bases del sistema capitalista (1936”).
- 40. Preus de mercat** La llibertat de canvis, base de la tan alabada formació automàtica dels preus de mercat, és, en el fons, manifestació d'una lluita econòmica, i, com en tota lluita, en ella triomfa el més fort” (1936”).
- 41. Primes** No hem de tornar a desigualtats irritants, però hem de reconèixer fàcilment, perquè això és consubstancial a la naturalesa humana, que és indispensable, per a l'eficiència de la producció, hem de reconèixer, dic, certes diferències, certs d'estímul, en forma de primes, o en la forma que voleu (1936).
- 42. Referèndum** Nosaltres considerem el principi del referèndum com la font més democràtica que es pot buscar de la intervenció del mateix poble en el seu propi govern (1933*).
- 43. Salari** Hem de delimitar els conceptes: salari proporcional a la intensitat i a la qualitat del treball ... La URSS passà el xarmpió del salari únic... (1936).
- 44. Salari mínim** \$ 4,50 per jornada de 8 hores, que és la jornada legal en aquests moments. A Mèxic, el salari mínim no és una xifra teòrica sinó que és el que realment perceben el major número de treballadors del DF ... representa un ingrés total de \$ 135 per a una família obrera durant un mes ... Per més equilibris que féssim amb els números, arribaríem a un pressupost familiar tremendament deficitari” (1948).
- 45. Salari únic** Quan parlo de desigualtats irritants de salaris no és que vulgui erigir-me en defensor d'aquest principi que s'ha anomenat del salari únic... Jo sé perfectament que aquesta alegria inicial del salari únic és abandonada sempre que és empresa per la classe treballadora (1936).
- 46. Servei públic** Quan es tracta d'un servei públic en que l'únic client és el Municipi, aleshores el guany de l'empresari és un robatori monstruós que es fa a tota la col·lectivitat (1934*). Cal: estatificació, municipalització, o bé, en molts casos, seria el millor: la socialització mixta a base de sindicats obrers, sindicats d'empleats, administració pública (capital) i usuaris (s.d.^).

- 47. Semi-comunisme o Socialdemocràcia (Model econòmic III)** Producció en comú, Consum independent (1932).
- 48. Socialització** A un estat gran és molt difícil concebre-la d'una manera evolutiva. És quasi impensable una revolució. Però, estats petits -Bèlgica, Catalunya- poden aspirar a socialització evolutiva (s.d. ^).
- 49. Subsidis** Si ha d'haver-hi uns subsidis que pesin sobre la producció, nosaltres creiem més humà i més just que aquest subsidis es donin a uns obrers treballant que no pas a uns obrers parats... el que representaria la reducció de jornada que venim preconitzant (1933*).
- 50. Tabac** A Espanya fou tan elevada la tarifa d'importació que, per vigilar millor la seva aplicació, es va considerar indispensable prohibir el conreu del tabac a tot el país...la conseqüència fou una recaptació sanejada per a l'Estat, de molts milions de pessetes, facilitats pel monopoli del tabac, amb un volum de pagaments a l'estranger igualment favorable, per saldar les compres de fulles de tabac als països que el conreaven ... tot i sabent que, a moltes províncies espanyoles podien obtenir-se excel·lents collites (1948).
- 51. Tècnics i directius** En realitat, els elements tècnics i directius que viuen d'un salari tenen una solidaritat bàsica amb tot el que sigui assalariat ... l'element intermedi, que en diem tècnic de producció, no solament no sent la lluita de classes, sinó que, pel contrari, sent la necessitat d'una col·laboració de classe (1932*).
- 52. Treball** L'únic que produeix riquesa al món ... és el treball (1937”).

“ = citat per Francesc Artal et al. (1976)

^ =citat per Xavier Ferré i Trill (1991 i 1993)

*= citat per Josep Portella (2013)

Cronograma d'Estanislau Ruiz i Ponsetí

Anys	1889-1906	1906-36/39	1939-1967
Lloc	Maó	Barcelona	Mèxic DF
Estudis/formació	batxillerat	Exactes/Enginyeria	—
SEGONA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL			
Empreses familiars motors	—	indústria alimentària	aviram
Empreses editores	—	llibre tècnic	enciclopèdies
Ensenyament	—	UB/Escola Industrial	—
SINDICALISME I SOCIALISME			
Ateneus	—	Polytechnicum	—
Director	—	Escola del Treball	UTEHA
Sindicats	—	SGTC/FET/CADCI	
Cooperativisme	—	cursos	cases barates
Partits polítics	—	USC/PSUC	PSUC
POLÍTICA			
Parlament català	—	diputat	vice-president
Govern	—	conseller/sots-secretari	—
Consell d'economia	—	vocal-portaveu	—
Revolució cubana	—	—	un viatge

Enginyers
Industrials de Catalunya

G CONSELLERIA
O TRANSPARENCIA
I CULTURA I ESPORTS
B DIRECCIÓ GENERAL
/ CULTURA

illene
Institut de la Llengua i la Cultura
de les Illes Balears